

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'İstanbul Dış Hekimleri Odası vekili Av. Behlül ABLAK tarafından, İstanbul Dış Hekimleri Odasının 2010 yılında yapılacak Türk Dış Hekimleri Birliği Genel Kuruluna katılacak delege sayılarının odaların üye sayıları ile orantılı olarak yeniden belirlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Türk Dış Hekimleri Birliği Merkez Yönetim Kurulunun 06-07.01.2009 tarih ve 4 sayılı kararının iptali istemiyle Türk Dış Hekimleri Birliğine karşı açılan davada, uyuşmazlığa uygulanacak 3224 sayılı Türk Dış Hekimleri Birliği Kanunu'nun 7. maddesinin 2. fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olduğu düşüncesine varılarak 2949 sayılı Yasanın 28. maddesi uyarınca dava dosyası incelendi;

3224 sayılı Türk Dış Hekimleri Birliği Kanunu'nun 7. maddesinin 2. fıkrasında, 'Odalar iki yıllık bir dönem için Birlik Genel Kurul toplantılarına katılmak üzere, gizli oyla, üye sayısı, ikiyüze kadar olanlar beş, beşyüze kadar olanlar yedi, beşyüzden fazla olanlar onar asıl ve yedek delege seçerler.' hükmüne yer verilmiştir.

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyetinin demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devleti olduğu belirtilmektedir.

Demokrasinin en belirgin özelliği, adil bir katılımı gerçekleştirmeye yönelik serbest, eşit, genel oy ilkesine dayanan ve temsilde adaleti de gözetilen seçimlerdir.

Anayasa'nın 135. maddesinde; 'kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir' hükmüne yer verilmiştir.

Anılan maddede öngörülen seçim ile demokratik ilkelere uygun bir seçimin amaçlandığı kuşkusuzdur.

Dava dosyasının incelenmesinden; İstanbul Dış Hekimleri Odasının 2010 yılında yapılacak Türk Dış Hekimleri Birliği Genel Kuruluna katılacak delege sayılarının odaların üye sayıları ile orantılı olarak yeniden belirlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun Türk Dış Hekimleri Birliği Merkez Yönetim Kurulunun 06-07.01.2009 tarih ve 4 sayılı kararı ile reddedildiği anılan kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda anılan Anayasa kuralı kamu kurumu niteliğindeki, meslek kuruluşlarının seçimle işbaşına gelme usulünü benimsemektedir. Herhangi bir kuruluşlarının "kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunla gösterilen usullere göre yargı denetimi altında, gizli oyla seçilen" tüzelkişiler olduğunu öngörmekte ve bunların kuruluşunda organlarının seçimle işbaşına gelme usulünü benimsemektedir. Herhangi bir kuruluşun oluşmasında demokrasinin temel kuralı olan seçime yer verilmişse, bu kuruluşun yönetim ve işleyişinin de demokratik kurallara aykırı olamayacağının kabulü gerekir. Anayasa'nın 2.

maddesinde belirtilen hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasakoyucunun da uyması gereken temel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nın bulunduğu bilincinde olan devlettir. Adaletli bir hukuk düzeninin kurulabilmesi, diğer seçimler yanında kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütlerinin seçimlerinde de seçime katılacakların adil bir biçimde temsil edilmesine bağlıdır. Adil temsilin sağlanmadığı bir seçimin demokratik olmasından ve hukuk devleti ilkesine uygunluğundan söz edilemez.

Demokratik seçimin en önemli niteliği, adil bir temsil ilkesine dayalı serbest, eşit ve genel oy esasını içermesidir. Bu bağlamda, dava konusu uyuşmazlıkta uygulanması gereken 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu'nun 7. maddesinin 2. fıkrası hükmü ile sayısı kaç olursa olsun beşyüzden fazla üyesi olan dişhekimleri odalarının Birlik Genel Kuruluna katılmasının on temsilciyle sınırlandırılması nedeniyle Türk Diş Hekimleri Birliğinin en önemli organının oluşumunda adil temsilin önlenmesi sonucu doğacağından söz konusu düzenleme Diş Hekimleri Odalarının iç işleyişinde demokrasiye aykırı düşen bir düzenlemedir.

Bu nedenle 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu'nun 7. maddesinin 2. fıkrasının Anayasa'nın 2. ve 135. maddelerine aykırı olduğu sonucuna varılarak, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28/2. maddesi uyarınca, Anayasaya aykırılık hakkında karar verilmek üzere, dosyada bulunan belgelerin onaylı örnekleriyle birlikte Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine 30/12/2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."